
Kyrkomötet
Motion 2022:37
av Berth Löndahl m.fl.

Utbildning i att omstarta och bygga församling

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

1. uppdra till kyrkostyrelsen att ta initiativ till att ”församlingsbyggande” blir en väsentlig del av utbildningen på Svenska kyrkans utbildningsinstitut,
2. uppdra till kyrkostyrelsen att ta initiativ till ett församlingarnas ”omstartsprogram” som kan tillämpas i den lokala miljön.

Motivering

Svenska kyrkan är till sin numerär en majoritetskyrka. Men i praktiken, i den lokala församlingens verklighet gäller motsatsen, där är kyrkan aldrig i majoritet. Där är församlingen i realiteten en fåtalig skara som ännu samlas kring evangeliets ord och sakrament. Denna lokala minoritetskyrkosituation kräver ett annat förhållningssätt och en annan undervisning – ett annat tydligt fokus: mission och evangelisation.

Att enbart se till antalet medlemmar är vilsledande. En församling kan inte leva på de passivas antal utan den lever på de aktivas delaktighet och ansvar. En följd blir att på många håll finns inom Svenska kyrkans församlingar en uppgivenhet i gudstjänst- och församlingslivet. Medan antalet medlemmar kan vara stort och ekonomin tillräckligt god så är gudstjänstfirarna och de aktiva i församlingslivet få. På sikt blir konsekvensen att även antalet medlemmar kommer att minska kraftigt.

Ekonomi och medlemsantal uppehåller kanske församlingen genom att det finns ett antal anställda, de kyrkliga handlingarna har en fortsatt ganska stark om än allt svagare ställning och en viss verksamhet uppehålls men själva kärnan är ofta döende. En omstart behövs för att vända en tynande trend, initiativ behöver tas, modeller för hur ”man börjar om från början” krävs. I många församlingar, bland personal, aktivt engagerade och gudstjänstfirare, bland dem som faktiskt samlas finns en längtan efter en omstart.

För att vända trenden är de kyrkliga utbildningarna avgörande, det pastoral-teologiska slutåret likaväl som kyrkoherdeutbildningarna. I mycket är utbildningarna för konservativa. Övandet av liturgi, själavård, kyrkliga handlingar och predikande har förstås sin plats men mer behövs. Blivande präster och nyutnämnda kyrkoherdar måste också rustas för mission. Ett fokusområde i utbildningarna måste vara lokal mission.

Svenska kyrkans utbildningsinstitut (SKUI) måste utbilda i församlingsbyggande utifrån att kyrkan nu är så marginaliserad i det lokala att var och en som vigs till präst eller diakon eller går in i annan kyrklig tjänst måste få redskap och modeller för att omstarta. Prioriteringar och förändringar måste göras utifrån beprövad erfarenhet

Mot 2022:37

– och här har kyrkan ett par tusen års erfarenhet att luta sig mot – eller forskning om vad som fungerar för församlingstillväxt.

Det finns forskning, goda exempel och beprövad praktik av församlingsbygge och mission. De församlingar som brutit den nedåtgående trenden är som regel både utåtriktat missionerande i närmiljön och inåtriktat mot levande gemenskaper och gudstjänster.

Därför bör kyrkomötet uppdra till kyrkostyrelsen, att dels ta initiativ till att ”församlingsbyggande” blir en väsentlig del av utbildningen på SKUI, dels ta fram ett församlingarnas ”omstartsprogram” som kan tillämpas i den lokala miljön.

Malmö den 28 juli 2022

Berth Löndahl (FK)

Karl-Gunnar Svensson (KR)

Håkan Sunnliden (FK)

Leif Nordlander (FK)

Elisabeth Sandlund (FK)